

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Maximiliani Sandaei E Societate Iesv Doctoris
Theologi Architectura Christiana**

Sandaeus, Maximilianus

Coloniae Agrippinae, 1653

3. Analogia III. inter Spem & Parietem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46065](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46065)

Non delinquent omnes, qui sperant in eo, inquit Prophe-
ta. (a)

(a) *Psal. 33 23.*

ARTICULUS III.

ANALOGIA III.

Inter Spem & Parietem.

PARIES est Septim, quod in utroque ædium latere,
domum unam ab altera dirimit. Id quoque præstat
suo modo Spes. Quod ut intelligatur, & utilitatis ali-
quid inde hauriatur. OBSERVO. Aliam esse Domum in
hac vita degentium, aliam ex hac vita ad alteram trans-
latorum. Illa dicitur *Domus Viatorum*, de qua disputamus:
hæc in termino consistentium, tum *Beatorum*, tum *Dam-
natorum*. Quis paries utramque hanc domum determi-
nat? Non Fides: nam in inferno *Dæmones* etiam *credunt &
contremiscunt*. (a) Non Caritas: nam in Beatis est Ca-
ritas perfectissima. Murus dividens est Spes: hoc enim
solum est in iis, qui nondum ad vitæ terminum perve-
nerunt. Imprimis enim Beati ævo felici fruentes non
habent amplius Spem. (b) Siquidem Spes versatur circa
bonum, quod futurum est, & haberi debet cum aliqua
difficultate. At beatitudinem jam possident ad cælum
admissi, neque est illis ardua. *Spes, que videtur*, inquit Pau-
lus Apostolus, *non est Spes: nam quod videt quis quid sperat*
ad Rom. VIII. Sensus est, quando Spes videtur, id est, res
sperata olim, possidetur per visionem Dei, naturali qua-
dam sequela Spes evacuat, ut jam sperari desinat,

Hh 4 quod

quod habetur. Siquidem Spei nomine Apostolus rem ipsam, quæ speratur intelligit. Simili modo ad Titum secundo, eodem vocabulo utitur *Expectantes beatam Spem*, inquit.

SUBIUNGIT autem ad Romanos quidpiam, quod Spei naturam optimè declarat, si benè intelligatur: Nam *quod videt quis quid sperat?* Hoc si vniversè accipiatur, fallere videtur: nam qui in stadio currunt, propositum vident bravium, & tamen sperant. Sed Apostolus præcipuè loquitur de Spe Theologica, quæ tendit in Deum, quem qui clarè videt, quod fit per visionem beatificam, tenet, ac possidet, atque ita sperare nullo modo potest. Quod si lubet dicere, S. Paulum vniversim loqui de Spe, cuius ea sit ratio, ut possessionem excludat eorum, quæ sperantur, non refragor: cùm verissimus sit sensus: quod quis jam possidet ac tenet, quid sperat? Quod adeò verum existimavit S. Thomas, ut docuerit l. c. ad 4. ut docuerit animas jam beatas ne sperare quidem sui corporis immortalitatem & gloriam, quod eam jure sibi debitam certa expectatione quodammodo possideant.

A quo non dissentirent Philosophi, ita Spem definiētes, ut illam non nisi ad futura, & quæ difficultatem aliquam adjunctam habent, extendant. Gregorius Nyssenus (a) in Philosophicis instructissimus: *Spes*, inquit, *id quod non adest dumtaxat adhibetur*. Aristoteles verò, (b) *Spem* dicit esse, cùm rerum salutarium cogitatione, quæ propè adsunt, neque terrorem adferunt, vel certè longè absunt. Hinc fit, ut quia Deo nihil est expectandū, nec quicquid ei est arduum, aut difficile, Spes ei convenire non possit. Denique, Benedictus XI. Pōtifex Extravag. Cōstitutio-
ne, quæ incipit, *Benedictus*, expressè definit: *Visione Dei*, eiusque fructu, actum fidei & Spei, quatenus quidem
sunt

(a) lib. de anima, & resur. (b) lib. 2 ad Theodect. cap. 5.

sunt virtutes Theologicæ, evacuari. Porro, quomodo, vel habitus Spei, vel actus secundarii illius maneat in Beatis in Exercitationibus Theologicis examinavimus.

JAM verò, idem Spei septem distinguit domum viatorum à damnatorum habitaculo: nullam enim Spem Salvatoris habent damnati, quibus non est amplius possibilis adquisitio beatitudinis: & ad gravitatem miseriæ ac pænæ ipsorum spectat, ut intelligant, se nulla ratione posse pervenire. Quemadmodum securitatis Beatorum est, intelligere, quod non possit Beatitudo semel parva amitti: & ubi ceciderit lignum, ibi sit mansurum, sive ad Austrum, sive ad Aquilonem, ut inquit Ecclesiastes cap. xi.

ET quoniam Animæ in purgatricibus flammis cum viatoribus quadamtenus commorari videntur, quia ad metam nondum pervenerunt, idcirco communis est ijs Spei sub eodẽ tecto paries. Existimo enim animas illas, quamvis in igne acerrimi doloris detentas, certas esse de sua salute, certitudine tali, quæ timorem quidem omnem, quo nobis hic viventibus sunt felicitates, non tamen omnem spem excludat. Siquidem Beatitudo est iis futura, non præsens, ac proinde non tollit expectationem: est etiam ardua, quoniam per gravissimas pænas ad eam pervenient: atque idcirco illorum ibi commorantium expectatio dicitur Spes; licet non sit contingens, sed necessaria, quia non possunt amplius ab ea excidere: & ideò tollit omnem timorem. Hoc plane insinuare videtur Ecclesia, dum per sacrificantem orat in Canone Missæ: *Memento Domine, famulorum famularumque tuarum, quæ nos præcesserunt cum signo fidei, & dormiunt in somno pacis.* Profectò, quæ dormire dicuntur, & placidè dormire, non sunt tam anxie ut desperent, sed

H h s habent

habent admixtam cum summis cruciatibus consolatio-
nem inexplicabilem propter certam Spem salutis.

SERMO II.

Materia Parietis, qui est S P E S.

ARTICULUS I.

Parietes varii generis, diversitate à Materiâ desumptâ.

VT declaretur ex quâ-nam sit materia Par-
seu Murus Domus Sapientiae, qui Spes dicitur,
tur, sumo ex Architecturâ Vitruvii, non tantum
generis esse Parietes, quoad materiam. Alii
enim, & antiquissimi, sunt lateritii, structi ex lateribus
crudis, sole tantum coctis & duratis. Est enim apud
Vitruvium, later alius crudus, alius coctus, idemque testaceus,
rigens & sonans, velut testa videlicet. Crudi duriti-
mæ soliditatis, & ad diuturnitatē ædificiorum egregie
præstare usus existimantur. Lateritia autem structura
publicis, privatis, regalibus etiam ædificiis utebantur
olim: quod enumeratione copiosa demonstrat Vitruvius
& ex eo totidē penè verbis, suppresso nomine, Plinius
ne quis miretur similia è recentioribus fieri, Græci, inquit,

(a) Vitruvius lib. 2. cap. 8. (b) Plin. lib. 35. cap. 14.